

Et godt sår

Janus Vinther står bag utallige specialeffekter til film og tv. Udtrykker man et dybfølt 'adrrr!' til hans frembringelser, opfattes det som stor ros af sårmakeren, som også holder kurser i afrevne lemmer, udstukne øjne og dybe, blodige sår.

EFFEKTIVE EFFEKTER

IBEN DANIELSEN

Et rigtig godt og dybt væskende sår bygger man op med dermavoks eller 'bedemandsvoks', som trykkes fladt og ujævnt ud over for eksempel håndfladen. Voksen skal have flåede, ridse sider, og i det lille krater, som laves i midten, hældes blodet ned. Det fordeles med en børste, så det i bunden er mørkest og glinsende. Skal såret illudere en voldsom skade, lægges der lidt ekstra latexrester ned i blodet, måske lidt glasskår og kryb, alt det plettes med blodet. Og sådan er illusionen lykkedes. Fy for ...

Janus Vinther arbejder nok i den eneste branche, som tager det som en ekstra ros og anerkendelse, når kunderne besvimer eller skrider 'adrrrrr!!', når de ser resultatet. Det er bestemt en kompliment. Janus Vinther er specialeffektmaker, filmmand og grafiker.

Har man først fået et sår, et udflået øje eller en næsten afskåret finger af Janus Vinther, har man lært i hvert fald to ting. Den ene er, at vi kender *special effects*, det har været brugt siden filmens barndom, og vi ved jo godt, at det slet ikke er virkeligt! Den anden er, at der skal en historie til for at gøre den smattede masse i rødt, sort og fedtfarvet voks til noget interessant.

»Det er sjovt at finde på en historie, at digte noget gru og gys ind i det, så virker det bedre. Jeg tror, vi har det i os, også mindre børn. Det er godt at bearbejde det. En film skal først og fremmest have en god historie, specialeffekter er bare pynt. Jeg kan sagtens se en film med gode effekter og så alligevel konstatere, at det er en dårlig film. Effekterne skal være der, men de skal være tro mod deres eget univers«, siger Janus Vinther.

Dameben fra 'Ørnen'

Nede i hans kælder er der skuffer med afhuggede lemmer, blodige torsoer med kig ind til indvoldene, øjeæbler, ører og hele gruopvækkende masker. Der ligger også et afskåret dameben, som blev brugt i tv-serien 'Ørnen', og lidt indvoldsrester og lakeret blod tilovers fra filmen 'Sort september' samt grå gammelmandsrynker, der blev brugt i musikvideoen med 'Bombay Rockers'.

Janus Vinther er, som drenge er flest. Han er vildt imponeret over gode effekter og virkelighedstro stunts, men han er noget af en kylling på en operationsstue og kan godt blive skidt tilpas, hvis han ser et rigtigt sår. Det holder ham ikke tilbage i det daglige arbejde med afrevne lemmer, skudsår, flænsninger og udstukne øjne.

SÅRET. Det lykkedes vor medarbejder at få skrevet artiklen trods en halvt overskåret arm. Foto: Jonathan Bjerg Møller

Det er en fascination og et håndværk for ham.

For Janus Vinther begyndte håndlaget, allerede da han var barn og deltog i sin mors julehyggedag. Mens de andre formede julehjerter og nisser i marcipan, fremstillede Janus en finger. Han formede fingeren og kradsede lidt i overfla-

den, så det kom til at passe, så satte han en halv mandel på som negl og smurte lidt kakaopulver ud over den, så det mere lignede huden på en rigtig finger. Med kaka og kirsebærsovs ved bruddet ... så var den jul hjemme. Det var en stor succes. Senere modellerede han ører og andre afhuggede dele i marcipan, som var gode

som nissegaver.

Da han år senere ville prøve noget nyt som grafiker og designer, var det derfor naturligt for ham at søge ind på makeup-artistuddannelsen i Kolding.

»Det gav en god basis. Jeg kom i gang og har så udviklet en række teknikker selv via internet og bøger. Ligesom så meget